

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум

01. 07. 2015.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију Кликните да бисте почели унос текста.</p> <p>Одлуком од 25. марта 2015. године Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Иване Петковић, „Драмско стваралаштво Симеона Полоцког и европска барокна драма“.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Др Јован Попов, редовни професор, наука о књижевности, 15. мај 2013, Филолошки факултет Универзитета у Београду</p> <p>2. Др Мирка Зоговић, редовни професор, италијанистика, 15. јул 2009, Филолошки факултет Универзитета у Београду</p> <p>3. Др Снежана Јелесијевић, доцент, русистика, 3. септембар 2013, Филолошки факултет Универзитета у Београду</p> <p>4. Кликните да бисте почели унос текста.</p> <p>5. Кликните да бисте почели унос текста.</p>
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Ивана Д. Петковић рођена је 10. новембра 1981. године у Нишу. Основне студије на Катедри за славистику, смер Руски језик, уписала је 2000. године на Филолошком факултету у Београду. Студентску праксу обавила је 2005. године у Минску, Белорусија, а студије је окончала 2007. године са просечном оценом 8,14. На Филолошком факултету је 2008. године уписала мастер студије из уже научне области Руска књижевност, положивши испите предвиђене програмом са просечном оценом 9,20. Дипломски-мастер рад под насловом „Дијалог у делу Мартина Бубера <i>Ја и ти</i> и стваралаштву Михаила Бахтина“ одбранила је 19. јануара 2010. Докторске студије на модулу Књижевност уписала је исте године на Филолошком факултету и положила све предвиђене испите са просечном оценом 9,37. У периоду након стицању дипломе мастера (2010-2014) учествовала је на две славистичке и две компаратистичке научне конференције у Србији. Од априла до јула 2008. године радила је на пословима истраживања и прикупљања дијалеката језичких мањина у Београду, у оквиру научног пројекта САНУ <i>Урбани дијалекти</i>. Између 2008. и 2013. године предавала је руски језик у десетак основних и средњих школа у Београду и унутрашњости. Од 2013. године запослена је као професор руског језика у организацији <i>Ру-слово</i> са седиштем у Београду. Такође је сарађивала на пројекту <i>Промоција руског језика међу младима у Србији</i> Фондације <i>Русский мир</i>.</p>
III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>1. „Пикарски елементи у роману <i>Одисеј Полихронијадес</i> К. Н. Леонтјева”, <i>Славистика</i>, Београд, 2012, стр. 293-300.</p> <p>2. „Венеција и словенске књижевности“, <i>Филолошки преглед</i>, Београд, 1, 2012, стр. 276-278.</p>

<p>3. „Хасидистичка традиција у стваралаштву Мартина Бубера и Михаила Бахтина“, <i>Анали Филолошког факултета</i>, Београд, 2013, стр. 377-387.</p> <p>4. „Цар Едип Софокла и Луција Анеја Сенеке Млађег“, <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i>, Крагујевац, 2013, стр. 107-112.</p>
<p>IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ</p>
<p>Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Ивана Петковић испуњава све услове за израду докторске дисертације.</p>
<p>V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.</p>
<p>За ментора је предложен др Јован Попов, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за општу књижевност и теорију књижевности</p> <p>Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ослобођени читалац. Огледи о теорији и пракси читања</i>, Нови Сад, Матица српска, 1993. 2. <i>Класицистичка поетика романа</i>, Београд, Завод за уџбенике и наставна средства, 2001. 3. „Барокни Корнеј“, у Пјер Корнеј, <i>Комична илузија</i>, Нови Сад, Стилос, 2003, стр. 5-33. 4. „Корнејев Сид – комад вишеструке транзиције“, у Пјер Корнеј, <i>Сид</i>, Нови Сад, Stylos, 2005, стр. 5-66. 5. „Барокна и модерна трагикомедија: Корнејев Сид и Михизов Бановић Страхиња“, у <i>Читања неизвесности. Огледи из компаратистике</i>, Нови Сад, Светови, 2006, стр. 119-167. 6. „Барокна епоха у европској и српској књижевности“, у <i>Теоријско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба: огледна свеска бр. 2</i>, ур. Б. Стојановић Пантовић, Књижевно друштво „Свети Сава“, Београд, 2007, стр. 33-58. 7. „Барок“, „Класицизам“, „Просветитељство“, „Сентиментализам“ у <i>Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури</i>, ур. Б. Стојановић- Пантовић, М. Радовић и В. Гвозден, Нови Сад, Академска књига, 2011, стр. 44-49, 157-161, 312-316, 352-354. 8. <i>Двобој као књижевни мотив. Тематолошка студија</i>, Нови Сад, Академска књига, 2012. <p>Комисија сматра да др Јован Попов испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област наука о књижевности.</p>
<p>VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:</p>
<p>ОЦЕНА:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. формулације назива тезе (наслова) Комисија закључује да је радни назив тезе „Драмско стваралаштво Симеона Полоцког и европска барокна драма“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања. 2. предмета (проблема) истраживања <p>Опис теме: Предмет истраживања кандидаткиње Иване Петковић је драмско стваралаштво руског писца Симеона Полоцког (1629-1680), посматрано у контексту књижевности европског барока, с посебним освртом на пољски, украјински и руски ибарок. Полоцки је био песник, драматург, оратор, богослов, издавач, највећи представник источноевропског барока и први професионални руски писац, а писао је на руском, црквенословенском и латинском језику. Пореклом Белорус, имао је велики значај за развој руске националне поезије, као и за стварање европског система жанрова у Русији. Основу истраживања чиниће његове две до сада познате драме: <i>Комедија, притча о блудном сине</i> и <i>Комедија о</i></p>

Навуходоносоре царе, о теле злате и о триех отроцех, в пеци сожженных. Обе драме су карактеристичне за барок просветитељског карактера (према Робинсоновој периодизацији, временски период друге половине XVII века припада руској драми тзв. „почетног периода“). Детаљно ће бити истражено целокупно стваралаштво Симеона Полоцког, с обзиром на то да је он и пре ове две драме писао дела дијалошког карактера (махом по наруџбини за потребе дворског позоришта цара Алексеја Михайловича), у којима могу сврстати панегирици, беседе, пасторале и декламације писане у стиху. Ови „дијалози“ су жанровски били на граници између поезије и реторике, углавном алегоричког карактера и религиозне садржине, а били су карактеристични за западноевропско барокно позориште.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидаткиња је приложила библиографију од 178 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Алгави Лейла, *Русское барокко конца XVII века: На материале лит. и публицистики*, докторска дисертација, РГБ ОД, Москва, 1996.

И. М. Бадалич, В. Д. Кузьмина, *Памятники русской школьной драмы XVIII века*, Наука, Москва, 1968.

Ю. К. Бегунов, *История русской драматургии: XVII – первая половина XIX века*, Наука, Санкт-Петербург, 1982.

Н. П. Берков, *Виши: Силабическая поэзия XVII-XVIII веков. Том третий*, Советский писатель, Москва, 1935.

С. К. Богоявленский, *Московский театр при царях Алексее и Петре*, Альфарет, Москва 2014.

В. А. Бочкарев, *Русская историческая драматургия XVII-XVIII вв.*, Просвещение, Москва, 1988.

В. Всеволодский-Гернгросс, *История русского театра*, Теа-Кино-Печать, Санкт-Петербург, 1929, стр. 294-320.

G. B. Bergcoff, „Plurilinguism in Eastern Slavic Culture of the 17th Century: The case of Simeon Polockij“, *Slavia*, 64, 1995, pp. 1-14.

В. П. Гребенюк, „Эволюция поэтических символов российского абсолютизма (от Симеона Полоцкого до М. В. Ломоносова)“, *Развитие барокко и зарождение классицизма в России XVII – начала XVIII в.*, Наука, Москва, 1989, стр. 188-200.

А. С. Демин, *Пьесы школьных театров Москвы*, Наука, Москва, 1974.

О. А. Державина, „Русско-европейские литературные связи в области драматургии на рубеже XVII-XVIII веков, *Славянские литературы. VII Международный съезд славистов*, Москва, 1973, стр. 282-294.

И. П. Еремин, *Поэтический стиль Симеона Полоцкого*, Труды отдела древнерусской литературы, Академия наук СССР, Москва, 1948.

И. П. Еремин, *Симеон Полоцкий – публикации и комментарии*, Теоретический отдел древне-русской литературы, ИРЛАН, Москва, Санкт-Петербург, 1952.

И. П. Еремин, *Симеон Полоцкий поэт и драматург. Избранные сочинения*, Литературные памятники, Москва, Санкт-Петербург, 1953.

Л. У. Звонарева, „Библейские мотивы в творчестве Симеона Полоцкого“, *Герменевтика древнерусской литературы*, сборник 4, Москва, 1992, стр. 165-179.

Л. У. Звонарева, *Творчество Симеона Полоцкого: Истоки, традиции, влияния*, докторска дисертација, Минск, 1988.

Л. А. Итигина, *Политическая драматургия в русской литературе конца XVII - первой половины XVIII вв.*, (Иносказание в драме), докторска дисертација, Санкт-Петербург, 1984.

В. К. Игнатов, *Мировоззрение Симеона Полоцкого (Белорусский период)*, докторска дисертација, Минск, 1992.

А. Д. Калинин, *Мировоззрение и творчество Симеона Полоцкого*, докторска дисертација, РГБ ОД, Москва, 1964.

Д. С. Лихачев, „Барокко и его русский вариант XVII века“, *Русская литература*, бр. 2, 1969.

А. А. Морозов, „Проблема барокко в русской литературе XVII- начала XVIII века (Состояние вопроса и задачи изучения)“, *Русская литература*, 3, Москва, 1962, стр. 3-38.

- С.И.Николаев, *Польско-русские литературные связи XVI–XVIII вв.*, Нестор-история, Санкт-Петербург, 2008.
- М.П.Одесский, *Поэтика русской драмы последней трети XVII - первой трети XVIII вв.*, докторска дисертација, РГБ ОД, Москва, 2003.
- А.М.Панченко *Два этапа русского барокко*, Теоретический отдел русской литературы. Том тридцать второй, РАН, Москва, 1977.
- П. Пекарский, „Мистерийаринный театр в России“, *Современник*, 1857, том второй, кн.1-2, отд. 3, стр. 49-98.
- В.Н. Перетц, *К истории польского и русского народного театра*, Библиотека им. Оссолиньских во Вроцлаве, Санкт-Петербург, 1912.
- В.М. Пузиков, *Мировоззрение Симеона Полоцкого*, докторска дисертација, Минск, 1958.
- О.В.Пуреховская, *Специфика русского барокко XVII века в прозе Симеона Полоцкого*, докторска дисертација, Таврический национальный университет им. В.И.Вернадского, Симферополь, 2007.
- В.И. Резанов, *Из истории русской драмы. Школьные действия XVII-XVIII вв. и театр иезуитов*, Озон-Ру, Москва, 2012.
- А.Н. Робинсон, „Закономерности движения литературы барокко: Место Симеона Полоцкого в русском литературном процессе“, *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, Bd. 27, Wien, 1982, стр. 63-85.
- А.Н. Робинсон, „Первый русский театр как явление европейской культуры“, *Новые черты в русской литературе и искусстве XVII века*, Наука, Москва, 1976, стр.8-27.
- А.Н. Робинсон, „Доминирующая роль драматургии и тетра как видов искусства в эпоху петровских реформ“, *Славянские культуры в эпоху формирования и развития славянских наций XVIII-XIX вв.: Материалы международной конференции ЮНЕСКО*, Москва, 1978.
- А.Н.Робинсон, *Симеон Полоцкий и его книгоиздательская деятельность*, Наука, Москва 1982.
- Л.И. Сазонова, *Поэзия русского барокко-вторая половина XVII-начало XVIII в.*, Академия Наук СССР Институт мировой литературы им. А.М. Горького, Наука, Москва, 1991.
- Л.И. Сазонова, „Ранние московские декламации Симеона Полоцкого в контексте конфликта царя Алексея Михайловича и патриарха Никона“, *Славяноведение* бр. 2, 1998, стр. 61-88.
- Л.А.Софронова, *Поэтика славянского театра XVII -XVIII вв.*, Наука, Москва, 1981.
- Л.А.Софронова, *Поэтика школьного театра (Польша, Украина, Россия)*, докторска дисертација, РГБ ОД, Москва, 1983.
- Л.М.Старикова, *Театр в России XVIII века: Опыт документального исследования*, ГИИ, Москва, 1997.
- Л.В. Тиганова, *Литературно-художественная деятельность Симеона Полоцкого*, докторска дисертација, РГБ-ОД, Москва, 1956.
- Н.И. Прашкович, *Поэзия Симеона Полоцкого. Ранний период (1648-1664)*, докторска дисертација, Минск, 1964.
- A. R. Hippisley, *Simeon Polotsky as a representative of the baroque in Russian literature*, Unpubl. D. Phil. thes., Oxford, 1966.

4. циљеви истраживања

ЦиљевиПредставити укупно стваралаштво Симеона Полоцког, значајног руског писца недовољно истраженог у нашој средини. Пружити детаљан и систематичан преглед његовог драмског стваралаштва, као и мањих дијалогских форми и претеча драмског жанра. Истражитикакве је новине унеоСимеон Полоцки у односу на западноевропске дијалоге, као и утицај његових првихдрамских дела на потоњешколскои дворско позориште у Русији. Постављањенајзначајнијег представника руског барока у оквир поетике словенског барока, као и у контекст западноевропских тенденција и токова.Посебно обратити пажњу на трагове моралитета у драмском стваралаштву Симеона Полоцког, као и на чињеницу да је у своје драме увео интермедије.

Хипотезе Значај везе и узајамних утицајапротодрамских форми на стваралаштво Симеона Полоцког и на развој драме у Русији (нпр. непосредни утицај полске и католичке драматургије на његово стваралаштво, као у делу „Ускршњи дијалог“).Утицај Симеона Полоцког на формирање драмске терминологије(код њега се, на пример, мождапрви пут јавља термин комедија у значењу веселог догађаја).

5. очекивани резултати

Преиспитивање жанровског система руског и словенског барока, посебно драме. Утврђивање новина у стваралаштву Симеона Полоцког у односу на западноевропске жанровске облике и његовог значаја као оснивача руске драме. У односу на ранија истраживања даће се систематичнији приказ пишевог драмског стваралаштва, а детаљно ће бити истражене везе западноевропске и руске барокне драме, уз указивање на међусобни утицај западноевропских драмских форми епохе барока и руских драмских форми. Поред тога, биће истражени мањи драмски облици и визуелно-сценске одлике његових драмских дела.

6. план рада

Планирано је да се дисертација састоји из седам поглавља: 1. Увод: постављање проблема, дефинисање циља истраживања, преглед досадашњих академских истраживања о делу Симеона Полоцког. 1.1. Источноевропски барок, руски барок у оквиру источноевропског и православног барока одлике; карактеристике источноевропског барока и руског барока. 1.2. Веза западноевропског барока и његов утицај на источноевропски православни барок. 1.3. Драма као специфично барокни жанр, веза барока и других уметности, позориште као „најбарокнија“ уметност. 2.1. Веза и узајамни утицај реторике и драме; значај реторике за развој драме у Русији. 2.2. Утицај западноевропског барока на драмско стваралаштво Симеона Полоцког; моралитети, мистерије и школско позориште као претходници професионалног позоришта; појава професионалног позоришта. 2.3. Језуитска драма и драмско стваралаштво Симеона Полоцког; утицај западноевропских позоришних форми на стваралаштво Симеона Полоцког. 3.1. Почети драмског стваралаштва Симеона Полоцког; декламације и веза са позоришним формама западноевропског барока, мотиви моралитета у стваралаштву Симеона Полоцког. 3.2. Украјинско школско позориште и појава школског позоришта у Русији; Западноевропско школско позориште и руско школско позориште. 3.3. Школско позориште као најразвијенији тип уметности крајем XVII почетком XVIII века. 4.1. Дидактичка улога драма Симеона Полоцког и његов утицај на формирање професионалног позоришта; Симеон Полоцки и дворска драма; формирање „комедије“ и „интермедија“ у Русији. 4.2. Беседе Симеона Полоцког (*Беседы пастушеские*); Симеон Полоцки као први песник пасторале у руској књижевности; дијалози Симеона Полоцког *Вирши в ВеликийПяток при выносе плащаницы*. 4.3. Панегирици Симеона Полоцког; увод у драмско стваралаштво Симеона Полоцког; ране форме драмског стваралаштва Симеона Полоцког. 4.4. Декламације као рани облици драмског стваралаштва Симеона Полоцког. 5.1. *Комедия, притча о блуднем сыне*: структура, место, време, јунаци, сценске поставке (режија, глумци, сценографија, костими, хронологија извођења и сценске поставке драме). 6.1. *Комедия о Навуходоносоре царе, о теле злате и о трех отроцах, в пеши сожженных*: структура, место, време, јунаци, хронологија поставки и извођења драме (режија, глумци, сценографија, костими). 7.1. Закључак: резултати истраживања, везе западноевропског и руског драмског стваралаштва у периоду Симеона Полоцког, значај драмског стваралаштва Симеона Полоцког, утицај на даљи развој руске драматургије. 7.2. Библиографија. 7.3. Додаци.

7. методе истраживања

Кандидаткиња је навела да ће приликом израде свог рада комбиновати методе стилско-типолошке анализе, књижевноисторијске синтезе и књижевне компаратистике.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Иване Петковић

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Ивана Д. Петковић, мастер, подобра за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобра за израду докторске дисертације у области наука о књижевности.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Јован Попов подобан за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Иване Д. Петковићи предложене теме докторске дисертације, „Драмско стваралаштво Симеона Полоцког и европска барокна драма“, а да се за ментора именује др Јован Попов, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1.

2.

3.